

AUTORIAUS PASTABA

Šio romano veiksmas vyksta Šiaurės Velse. Miestas Bedmoras yra išgalvotas, bet jeigu norėtumėte surasti jo vietą žemėlapyje, reikėtų ieškoti šalia Langoleno ir Denbišyro.

Prologas

Prie upės buvo vėjuota ir pažliugę. Tokiomis dienomis Lilė svajodavo turėti šunį, kad galėtų svaidyti jam pagalį, nors Katinas ir Katytė tikriausiai tam nebūtų pritarę. Ji troško mielo šunyčio, mopso ar ko nors panašaus. Mergaitė nutolo nuo mamos ir tėtės, fantazuodama apie mopsę, kurią jai nupirks tėvai. Pavadinys ją Meilute. Mopsė ryšės rožinį antkaklį ir laimės prizus „Crufts“ šunų parodoje, o Lilę rodys per televizorių, išdidžiai besišypsančią prie garsios augintinės.

Užsisvajojusi Lilė beveik nepajuto, kad tėvai atsilikो. Ji išgirdo barnį ir atsistojusi palei krantą atsigręžė pasižiūrėti. Tėtis spoksojo į vandenį, prasižiojęs kaip žuvis. Mama stovėjo, įsispendusi rankas į šonus.

Jie ir vėl pykosi.

Mama dūrė pirštu į tėtį, šio veidas paraudo. Lilė suprato, kad jis žiūri ne į vandenį, o į krantą, kur gulėjo kažkoks metalinis daiktas.

Visos mergaitės viltys, kad šie metai bus geresni nei praėjusieji, išgaravo. Supykusi, iš įsiūčio vos begalinti nuryti seiles ar įkvėpti, Lilė nudrožė į miškelį, apie kurį upė darė vingį, kad nematytų tėvų, o jie jos. Atsibodo į juos tokius žiūrėti, troško dingti, pavirsti paukšteliu ir nuskristi.

Akimirką Lilė įsivaizdavo, kad šoka į upę ir nusiskandina. Mama net nemoka plaukti, o tėtis — taip pat niekam tikęs plaukikas. Jie nesugebėtų jos išgelbėti ir labai *labai* gailėtųsi.

Mergaitė stovėjo ten, gniaužė kumščius, kol suprato, kad skaudina Katiną. Ji pamylavo gyvūnelį, pabučiavo jam į galvą ir nužingsniavo toliau taku ten, kur baigėsi medžiai.

Apsisprendė. Kai ką padariusi, nuskubėjo į krūmus, skiriančius upės krantą nuo kelio.

Ji krūptelėjo, tarsi išsigandusi kažko, kas prislinko iš nugaros.

— Ką čia veiki? — sušnibždėjo ji.

Po kelių akimirkų bandė surikti. Ji siaubingai suklydo ir troško atsukti laiką minutę ar dvi atgal. Net įsivaizdavo, kaip vėl atsiduria ant tako, grįžta saugi į tėčio ir mamos rankas. Bet buvo per vėlu.

— Lile? — išgirdo ji šaukiant mamą. — Lile, kur tu?!

Tačiau vaikas negalėjo atsiliepti. Burna buvo užkimšta, stipriai laikė tvirtos rankos. Mamos balsas nutolo, kai tos stiprios rankos nunešė ją tolyn.

Pirma dalis

Kirtau Vello sieną kelios minutės po penktos, skalūno spalvos danguje žemai kybant blausiai saulei. Lijo, bet tai visai nesvarbu, nes kai persiritau per kalvos viršūnę, apačioje atsivėrė slėnis. Ir jis atrodė *didingai*.

Sumažinau greitį, kad galėčiau pasigrožėti. Plokščios Ber-vino kalnų viršūnės rėmino žalią pasaulį: avių pribarstytą laukų skiautinį, dailias trobeles, kurios žvelgė į banguojančius laukus, ir medžius, stovinčius grupelėmis ar — išdidžiai — po vieną. Ir per visa tai tekėjo Di upė.

Čia mano gimtinė.

Kodėl taip ilgai laukiau, kol sugrįžau?

Atėjus nakčiai viskas atrodys visiškai kitaip. Tada tikriausiai ilgėsiuosi niekada negęstančių Londono žiburių. O dabar nuleidau langą ir leidau šaltam orui mane apvalyti. Buvau įsitikinęs, kad čia pagaliau vėl galėsiu rašyti. Susigražinsiu savo balsą, savo įkvėpimą. Jeigu taip nutiks, buvau įsitikinęs, kad kiti mano rūpesčiai ištirps kaip į vandenį sukritusios snaigės.

Taigi paleidau nuo kalno savo baltą „Qashqai“ į slėnį itin optimistiškai nusiteikęs. Navigacija vedė mane pro nedidelį Bedmoro miestelį, tiesą sakant, gimtąjį, nors jis man neatrodė pažįstamas, vėliau nukreipė į siaurą kaimo keliuką, tiesiog išvažinėtas, kur ne kur vandens pilnas vėžes palei tankaus miško pakraštį. Ne ten pasukau, vos neišlėkiau į pievą, kurioje ganėsi avys, ir buvau priverstas grįžti atgal. Paskutinė atkarpa navigacijai buvo neįveikiama. Išjungiau ją ir išlipau iš mašinos, naudodamasis proga, kad nustojo lynoti. Rašytojų pastogė turi būti čia pat. Galop užsiropščiau ant automobilio — pirktu už savo

pirmąjį honorarą ir tikrai nusipelnisio geresnio elgesio — stogo, ir štai — ji ten, ant kalvelės už pievos.

Tai buvo baltai dažytas akmeninis namas stačiu čerpių stogu. Didesnis ir įspūdingesnis, nei tikėjaisi. Atrodė, kad tokiame visuomet šalta, nesvarbu kiek židinių užkurtum. Namą nuo gamtos jėgų saugojo status šlaitas už jo, o toliau, kiek akys užmatė, driekėsi miškai.

Kažkas suplasnojo šakose man virš galvos, išgąsdindamas taip, kad vos nepraradau pusiausvyros. Bet prieš nulipdamas dar kartą pasižiūrėjau į namą ir nusišypsojau. Tobula vieta rašyti siaubo knygą.

Grižęs į automobilį įsukau į ilgą keliuką, apsodintą plikais kreivais medžiais. Namu kairėje stovėjo didelė klėtis, o už jo, pastebėjau, kaip drovus vaikas už motinos sijono slėpėsi kotedžas.

Namas iš arti atrodė dar įspūdingiau. Solidus. Stovi čia, spėjau, kokius du šimtus metų. Šiuos laikus išdavė tik televizijos lėkštė ant stogo ir plastikinės vaikiškos sūpynės sode. Iš aukšto kamino vinguriavo dūmai. Norėjau apsidairyti aplinkui, bet buvau pavargęs ir išalkęs, be to, bus užtektinai laiko patyrinėti vėliau.

Kai iš automobilio ištraukiau nedidelį lagaminą, atsivėrė lauko durys ir išėjo moteris, apsivijusi save rankomis, kad nesušaltų. Maždaug mano metų — pradėjusi ar įpusėjusi penktąją dešimtį, ilgais kaštoniniais plaukais ir iškiliais skruostikauliais. Buvo liesa ir išblyškusi, mama tokią pavadintų vėjo perpučiama, bet patrauklia: jeigu sutikčiau ją bare, pasižiūrėčiau dar kartą. Moteris dėvėjo džinsus ir žalią nertinį, ant viršaus buvo užsimitusi kažkokį kašmyrinį apdangalą. Gal pončą? Ji nešiojo akinius tamsiais rėmeliais, kuriuos pasitaisė eidama prie manęs.

— Lukas? — paklausė. — Aš Džulija.

Paspaudžiau stebėtinai šaltą jos ranką. Nors moteris šypsojosi svetingai, tuo pat metu sugebėjo atrodyti ir liūdna. Kažkas jos žaliose akyse, gal skausmo aidas, privertė stabtelėti ir palai-

kyti plaštaką sekunde ilgiau. Galbūt pajutusi, kad tyrinėju ją, bandau perskaityti, šeiminiškė dalykiškai paklausė, ar neturiu daugiau bagažo.

— Tik tiek, — atsakiau. — Ši vieta nuostabi.

Parodžiau galva į sūpynes. Vėjas lėtai jas siūbavo — atrodė, tarsi suptųsi pavargęs vaiduoklis.

— Turėtų būti fantastiška vieta augti, — pridūriau.

Iškart pajutau, kad mano žodžiai kažkaip nugildė. Bet moteris greitai atsigavo ir mostelėjo man sekti paskui ją į vidų.

— Sveiki atvykę į Nyt Breną, — pasakė.

Nusekiau šeiminiškę į baltai dažytą koridorių, kuriame kabojo galerijos verta tradicinių paveikslų kolekcija: vietos peizažas, kalnai ir raiteliai. Trupančios pilys ir pienių laukai.

Ji pastebėjo, kad žvilgčioju į paveikslus.

— Jie ne visai mano skonio, bet pamaniau, kad svečiams patiks. Kaimiškas Velso žavesys.

— Man jie patinka. Primena gimtinę.

Pakilo antakis.

— Jūs iš šių kraštų?

— Kilęs iš čia. Gimiau Bedmore, bet šeima išsikėlė į Birminghamą, kai buvau šešerių. Mes turėjome panašių paveikslų namie, — parodyčiau galva į paveikslą su pienėmis. — Tiesą sakant, aš beveik įsitikinęs, kad mama turėjo lygiai tokį patį.

Nusišypsojau svarstydamas, ar tebeturi pasikabinusi viloje Ispanijos pietuose.

— O kaip jūs? — paklausiau.

Jos lūpose skambėjo nežymus šiaurės Anglijos akcentas.

— Kalbate ne vališkai, — pasakiau.

— Ne, aš gimusi Mančesteryje. Didsberyje. Mes atsikėlėme čia prieš kelerius metus.

Man pasirodė įdomu, kas tie „mes“. Pastogės interneto svetainėje Džulija paminėta kaip vienintelė šeimininkė.

— Užeikite į virtuvę, — paragino Džulija. — Čia šilčiau.

Ji paklausė, ar norėčiau kavos, aš mielai sutikau. Tai buvo tipiška kaimiška virtuvė — erdvi, sviesto spalvos sienomis, akmenų grindimis ir vaizdu į sodelį priešais namą. Stovėjau prie „Aga“ viryklės ir nerišliai pasakojau apie savo kelionę. Jau kelias dienas nebendravau su kitais žmonėmis. Džulija mandagiai šypsojosi laukdama, kol užvirs virdulys, retsykais ką nors pakomentuodama. Ji nusiėmė akinius, kurie paliko dvi žymes abipus nosies.

Į virtuvę įtipeno uodegą iškėlęs oranžinis katinas, aš pasiilenčiau jo paglostyti.

— Česnis, — pristatė ji, kol gyvūnelis murkė ir trynėsi snukučiu man į krumplius.

— Jis nuostabus. Vadinasi... jūs čia dviese su Česniu?

Ji nususuko nuo manęs ir pakėlė tyliai švilpiančią virdulį. Katinas, pajutęs nuotaikos pasikeitimą, nėrė iš virtuvės.

— Taip, — atsakė Džulija po pauzės, kai jau nebesitikėjau išgirsti atsakymo. — Tik mes. Ir kiti svečiai, žinoma.

Kvailai apsidairiau, lyg jie galėtų slėptis virtuvės spintelėse.

— Visi išėjo į smuklę, — paaiškino. — Jau tapo tradicija pabaigus dienos darbus. „Kalnakasių rankos“ — už poros mylių tolyn keliu.

Ji padavė man kavą.

— Turėsite užpildyti kelis nuobodžius dokumentus. Kaip manote, kiek laiko norėsite čia likti?

— Aš tikėjauosi likti neterminuotai, jeigu galima. Tai yra, mažiausiai mėnesiui.

Ji pakėlė antakius.

— Mėnesiui?

— Ar galima? Sumokėčiau iš anksto.

— Taip. Žinoma.

— Man tikrai reikia pabaigti tą kvailą knygą.

Ne tik pabaigti. Ir pradėti. Bet jai šito nepasakiau.

Moteris nužvelgė mane nuo galvos iki kojų, lyg matydama pirmą kartą. Pagaliau nusišypsojo.

— Viskas kuo puikiausiai, Lukai. Likite čia, kiek tik norisi.

Šiek tiek sugaišau pildydamas popierius ir kalbėdamasis apie šį bei tą su šeimininke, kol išgėriau kavą. Už langų tvenkėsi prietema.

Džulija parodė man pirmam lipti laiptais į viršų. Priešingai nei nepriekaištingai dekoruotas pirmasis aukštas, laiptų kilimas buvo nutrintas, tapetai vietomis atsilupę. Atrodė, kad kadaise kažkas pradėjo tvarkyti šį namą, bet darbą užmetė.

Kai pasiekėme laiptų aikštelę, Džulija pasakė:

— Gyvensite šiame aukšte.

Šiek tiek nusivyliau, kad ne viršutiniame, bet nenorėjau skųstis.

— Jūsų durys — antros iš kairės, — man už nugaros pasakė Džulija.

Paėmiau už durų rankenos, ir ji suriko:

— Ne šitos!

Atitraukiau ranką, lyg rankena būtų įkaitusi iki raudonumo.

— Atsiprašau, sakėte...

— Turėjau galvoje trečias duris. *Trečias*. Šeštą numerį.

Ji buvo uždėjusi delną sau ant krūtinės, sunkiai alsavo, skruostus išmušė rausvos dėmės. Pamačiusi, kad spoksau į ją, prisivertė šyptelėti.

— Atsiprašau, šis numeris dar neparuoštas. Ten netvarka.

Praėjusi pro mane atidarė šeštojo kambario duris. Nusekiau paskui ją į vidų.

Tai buvo įspūdinga erdvė: lentų grindys, daug geresnės nei koridoriuje, tvarkingai paklota dvigulė lova, spinta ir komoda. O geriausia, kad prie lango stovėjo milžiniškas rašomasis stalas ir patogi ergonominė kėdė. Perbraukiau delnu per glotnų ąžuolo paviršių.

— Atsiprašau, kad kambarys be vonios, — pasakė Džulija. Rausvos dėmės skruostuose išnyko, ji vėl atrodė nurimusi. — Vonios kambarys tolėliau koridoriumi.

Ji stovėjo šalia manęs prie lango, žvelgėme į savo atspindžius stikle. Lauke jau buvo tamsu. Nebuvo matyti nei žvaigždžių, nei mėnulio. Jeigu ne tie keli šviesos taškai tolumoje, atrodytų, kad saulei nusileidus pasaulis už šio namo ribų nustojo egzistuoti.

— Aš pavadžiosiu jus po namą, kai išsipakuosite, bet galėsite rašyti arba čia, arba svetainėje, galbūt netgi kotedže.

— Puiku.

Džulija ištraukė kambario raktą ir padėjo ant stalo.

— Faktiškai namas jūsų žinioje, tik... ar galėčiau paprašyti nesileisti į rūšį? Ten... nesaugu.

— O?

— Reikia tvarkyti laiptus.

— Supratau.

Kažin ar ir šiaip būčiau ten veržėsis. Atsisėdau prie stalo.

— Čia nuostabu, Džulija. Kiek laiko jūs priimate svečius?

— Dar tik kelis mėnesius. Kol kas gerai neįsivažiavau. Tai yra, žinau, kad dauguma pastogių kviečiasi į svečius rašytojų, rengia užsiėmimus ir panašiai. Aš irgi ketinu kada nors tai daryti. O kol kas čia tik atoki rami vieta, kur žmonės gali pailsinti galvas.

— Kaip tik šito aš ir ieškojau.

Nepaaiškinau, kad yra kita, konkretesnė, priežastis, kodėl pasirinkau būtent šią rašytojų pastogę taip arti vietų, kur praleidau vaikystę.

— O jūs pati nerašote?

— Aš? Ne.

Jau ketino palikti mane tik tiek pasakiusi, bet prie durų stabtelėjo.

— Nenoriu būti įkyri, bet kokias knygas rašote jūs?

— Siaubo.

Na, štai, nežymus pasibjaurėjimas. Prie tokios reakcijos buvau pratęs.

— Ir tai... pirmoji jūsų knyga?

— Ne, parašiau daugybę knygų, daugumos pardaviau praktiškai nulį.

— Daugumos?

— Mm, paskutinę priėmė gana neblogai. Ji vadinasi „Saldumynai“.

Džulijos žvilgsnis liko tuščias, o aš tikriausiai atrodžiau nusivylęs, nes ji tarė:

— Atsiprašau, nesu tokio tipo knygų gerbėja. Tai yra, skaičiau porą Stiveno Kingo romanų, bet esu visiška skystablauzdė. Nusišypsojau. Žmonės dažnai man taip sako.

— Ir taip netrūksta košmarų.

Supratau, kad ji iškart pasigailėjo taip pasakiusi, nes greitai pridūrė:

— Nesvarbu, dabar palieku jus ramybėje. Vakarienė aštuntą, kai kiti sugrįš iš smuklės.

— Puiku. Dėkui.

Ji uždarė duris, palikdama mane vieną prie laikino rašomojo stalo. Spoksojau į erdvę, kur neseniai stovėjo ji. Paslaptin-ga moteris. Moteris su istorija. Nekantravau sužinoti, kokia ji.

Iš apačios pasigirdo triukšmas: dudenantis vyriškas balsas, žingsniai, užsitrenkiančių durų garsas. Kiti svečiai sugrįžo iš smuklės.

Kolegos rašytojai. Instinktyviai susiraukiau, bet paskui pasistengiau nusiraminti. Atvykau čia ne tik dirbti palenkęs galvą, bet ir ieškoti žmonių draugijos. Po Prijos netekties pernelyg ilgai gyvenau vienas. Taip ilgai, kad pradėjau kalbėtis su kaimyno kate, kai užsukdavo į svečius, ir užsisakinėti siuntinius iš „Amazon“, kad pamatytčiau kito žmogaus veidą. Buvau įsitikinęs, jog kurjeris ėmė vengti manęs, pavargęs nuo pokalbių su išprotėjusiu vyruku iš trečiojo buto.

Nusileidau į apačią, balsų pusėn, į valgomąjį.

Jie buvo trise, vyras ir dvi moterys, susėdę aplink apskritą stalą. Kai įėjau, visi pakėlė akis.

Tolimoje kairėje pusėje sėdėjo vyras. Bebaigiantis ketvirtą dešimtį aukštakaktis dailiai pakirpta barzdele. Pažinau jį, tik neprisiminiau, iš kur. Kone įsitaisiusi jam ant kelių sėdėjo jauna šviesiaplaukė moteris blyškiomis blakstienomis ir maža burnyte. Daili, angliškos roželės tipo, ne mano skonio. Kitoje stalo pusėje savo „iPhone“ naršė šeštąją dešimtį pradėjusi moteris prabangiu plaukų kirpimu.

Vyras pamojo man sėstis.

— Vadinasi, jūs tas naujokas, — tarė atkišdamas delną. — Maksas Leikas. Čia Siuzė Hastings.

Jauna moteris be garso ištarė:

— Sveiki.

— O aš esu Karena, — prisistatė vyresnė moteris. — Karena Holden.

Aš girdėjau apie Maksą Leiką, o kaipgi. Jis kūrė grožinę literatūrą, kuri prieš dešimtmetį buvo vertinama kaip *enfant terrible**. Dabar, kiek man žinoma, didžiumą laiko Maksas praleisdavo tvityryje, bandydamas ištaisyti kiekvieną pasaulio jam padarytą neteisybę. Siuzės pavardė pasirodė negirdėta. Gal rašytoja debutantė? Jie su Maksu sėdėjo labai susiglaudę, beveik lietėsi. Esu įsitikinęs, jog per vieną interviu girdėjau Maksą mintį žmoną — taip, jis mūvi vestuvinį žiedą, — todėl būtų skandalinga, jeigu jie su Siuze miegotų.

Sėsdamasis prisistačiau.

— Lukas Redklifas kaip L. J. Redklifas? — paklausė Karena. — Dieve, man patiko jūsų knyga.

Kai pasistengiau atrodyti kuklus, ji pasisuko į kitus ir paklausė, ar jie skaitė. Jie neskaitė.

— Ten apie dingstančius vaikus ir padarą, kuris ryja jų sielas. Kaip gardžiai siaubinga. Labai patiko. Ir parduota begalybė egzempliorių, tiesa?

— Taip, romanas gerai ėjo.

Negalėjau pakęsti šios pokalbio temos. Gūžiausi iki kaulų smegenų.

— Girdėjau, kad pagal ją kuria filmą. Su Ema Vatson?

— Na, galbūt. Bet greičiausiai ne su Ema.

Nors žiūrėjau į Kareną, jaučiau, kaip Maksas mane tiria.

— A, tai *siaubiakas*? — paklausė. — Mano agentas vis sako, kad turėčiau parašyti ką nors iš to žanro, galbūt kokį trilerį ar detektyvą, įterpti tarp tikrų knygų. Kad turėčiau kuo sąskaitas apmokėti, — jis nusijuokė. — Bet nežinau, ar galėčiau nusileisti iki to lygio.

Man nespėjus atsakyti, į kambarį įėjo Džulija, nešina lėkšte

* Prancūzų posakis, apibūdinantis vaiką, kuris kelią sumaištį suaugusiesiems pastabomis, išdaigomis, maištavimu. Vartojamas apibūdinti neortodoksinius, maištingus menininkus. (*Čia ir toliau — vert. past.*)

su bandelėmis ir sviesto dubenėliu. Ant stalo jau stovėjo pora butelių gazuoto vandens. Ji išskubėjo ir grįžo su keturiais dubenimis daržovių sriubos.

— Kvepia gardžiai, — įvertino Maksas, pildamasis sau stiklinę vandens.

— Džulija, sakykite, ar čia nebūtų galima gauti vyno? — paklausiau.

Kiti trys supratingai susižvalgė, kai Džulija atsakė:

— A, atsiprašau. Čia *sausi* namai.

— Štai kodėl mes kiekvieną vakarą drožiame į smuklę, — paaiškino Maksas. — Susiversti savo dozės.

Sausi namai? Svetainėje apie tai nieko neminima.

— Gal norėtumėte kavos? — paklausė ji.

Atsakiau, kad nenoriu, tiks ir vanduo. Bet mano nusivylimas tikriausiai buvo akivaizdus, nes Džulijai išėjus Karena pasilenkė ir suokalbiškai mirkstelėjusi pasakė:

— Turiu savo kambaryje džino butelį, jeigu vėliau prisireiktų.

Kol valgėme pirmąjį patiekalą, paklausiau Karenos ir Siuzės, ką jos rašo. Gundžiausi paklausti ir Makso, paerzinti jo ego, apsimesdamas, kad nieko apie jį negirdėjau.

— Paslapties romanų ir miesto fantastikos serijas.

— Moterys tratinasi su milijardieriais vilkolakiais, — kreivai šyptelėjo Maksas. — Ji parašo po knygą per mėnesį. Gali patikėti?

— Ir pati išleidžiate? — paklausiau Karenos, o ji energingai linktelėjo.

— O, taip. Negaliu pakęsti, kai žmonės kišasi į mano darbą.

— Pavyzdžiui, redaktorius, — įterpė Maksas.

Ji nekreipė dėmesio į pastabą.

— Man patinka viską kontroliuoti. Ir savo pinigus mėgstu.

Apėmė klaikus jausmas, kad netrukus leisimės į nuobodų ginčą dėl tradicinės leidybos ir savilaidos, todėl nutraukiau jį paklausdamas Siuzės, ką rašo.

Kalbėjo tyliai:

— Rašau pirmą romaną. Tai... šelmių romanas, kurio veiksmas vyksta universitete...

— Ir nė ženklo vilkolakio, — pridūrė Maksas.

Karena sugavo mano žvilgsnį.

— Bet daug dulkinimosi.

— Maksas man padeda, — atsakė Siuzė. Jos veidas nuraudė. — Rašyti, turiu galvoje.

Karena nusijuokė.

— Jeigu taip sakai, mieloji.

Nuo tolesnės gėdos Siuzę apsaugojo su pagrindiniu patiekalu — ožkos sūrio tarta su bulvėmis ir salotomis — pasirodžiusi Džulija. Kelias minutes valgėme tylėdami. Siuzė atrodė pašiurpusi nuo to, ką pasakė. Karena nenuleido akių nuo telefono.

— Wi-Fi čia siaubingas, — pareiškė, kai Maksas atsiprašė ir išėjo į tualetą. — Ir nekalbėkite man apie mobilųjį ryšį. Bet, tiesą pasakius, visi to čia ir atvažiuome. Vienumos. Laiko susikaupti.

— Gal pamokytumėte mane parašyti po knygą per mėnesį? — pasiūliau.

— A?

Atsidusau.

— Rankraščio pristatymo terminas baigiasi gegužės viduryje, o kol kas viskas, ką parašiau... na, yra mėšlas. Nebaisu. Nuobodu. Velniškai nuobodu. Reikia viską pradėti iš pradžių.

Karena patraukė pečiais.

— Lengva. Po tris tūkstančius žodžių kas dieną, kiekvieną dieną visą mėnesį.

Sakė taip, lyg ši užduotis lengvai įveikiama. Problema ta, kad neturėjau sugalvojęs jokios istorijos. Tik idėją. Man buvo gėda kam nors pasakoti, nes kam tai rūpi, bet jaučiausi užsi-blokavęs. Maža to — paralyžiuotas. Netrukus visi sužinos, kad mano bestseleris buvo laimingas atsitiktinumas, o aš pasirodysiu sukčius ir pranyksiu užmarštyje, nespėjęs ištarti „vienkartinis stebuklas“.

Kaip jau sakiau, niekam tai nerūpi. Bet rūpėjo *man*.

Praėjusią savaitę supanikavęs paskambinau savo agentui Džeimiui ir pasakiau, kad teks grąžinti avansą, nes išsisėmiau ir su manimi baigta.

Jis liepė nusiraminti.

— Tau reikia grįžti, — kalbėjo, — reikia grįžti prie įkvėpimo šaltinio. Iš kur traukei „Saldumynų“ idėją?

— Nežinau. Susapnavau.

Jis sudejavo.

— Ne, tikrai. Vieną rytą pabudau su pabaisos ir moters, kuri verkė, kad dingo jos duktė, paveikslu galvoje. Mintis iš-kilo iš pašamonės, — suinkščiau. — Jaučiuosi toks nusivylęs. Supranti, aš visad rašiau. Ir rašyti buvo lengva, nuo vaikystės.

— Tada tau reikia grįžti atgal. Vėl pamilti rašymą. Surasti ką nors, kur nors, kas įžiebė tą pirmą kibirkštį.

Kur nors pagavo mano dėmesį. Nors „Saldumynų“ veiks-mas vyko išgalvotoje bendruomenėje, jos pagrindą paėmiau iš vietovės Šiaurės Velse, kur užaugau. Žalias, tuščias kraštovaizdis, nesibaigiantis lietus. Tamsūs miškai ir žemi kalnai; upė, kurioje nuskendo berniukas iš mano mokyklos. Ir nuobodulys — tai pagrindinė sudedamoji dalis. Ten nebuvo ką veikti, todėl fanta-zavau. Pradėjau rašyti ir piešti komiksus, vėliau perėjau prie ap-sakymų. Norėdamas save užimti, išgalvodavau ištisus pasaulius.

Londonė, kur gyvenau pradėjęs trečiąją dešimtį, paviršinių stimulų buvo tiek, kad neužteko išjudinti gilesnės vaizduotės. Man reikėjo tamsos, o gyvenau mieste, kur žiburiai neužgesa.

Atėjo metas sugrįžti į tamsą.

— Ką mąstai? — paklausė Džeimis.

— Mąstau, kad reikia keliauti namo, — atsakiau.

Po vakarienės, kai Maksas su Siuze užlipo į viršų „padirbėti prie jos romano“, Karena aprodė man namą. Nežinojau, kur dingio Džulija.

— Visi kambariai pavadinti garsių Velso rašytojų vardais, — pabrėžė Karena. — Valgomasis yra Roberts, Keitės Roberts kambarys.

Priešais valgomąjį ir virtuvę, kitapus koridoriaus buvo padoraus dydžio svetainė, vadinama Tomo, greičiausiai Dilano, vardu. Kambarys buvo tamsus ir jaukus, prigrūstas knygų, su kopėčiomis, pritvirtintomis prie viršutinės bibliotekos lentynos. Dar buvo ūkinis kambarėlis ir trečias didelis — Foletto — kambarys, kuriame stovėjo keli rašomieji stalai su kėdėmis, bet patalpa atrodė nebaigta remontuoti. Viena siena pusiau nudažyta baltai, lango nedengė užuolaida.

Dauguma kambarių turi atvirus židinius, todėl dūmų kvapas įsigėręs visame name. Jis sugrąžino mane į vaikystę, priminė ilgas, mieguistas sekmadienio popietes, nespaltotus filmus per televizorių, geriausių dainų keturiasdešimtuką per radiją, ant įrašymo mygtuko uždėtą pirštą. Nesiilgėjau tų dienų, bet prisiminimai stimuliuoja nostalgijos liauką, stiprino jausmą, kad gyvenimas bėga pro šalį per greitai.

— Norėtum *cizo*? — paklausė Karena, šelmiškai žybtelėdama akimis.

— O, kodėl gi ne.

Mes išėjome priešais namą, — pastebėjau, kad eidama moteris šiek tiek raukosi, — ir ji pavaišino mane cigarete. Aš rūkydavau tik bendraudamas, bet ta cigaretė pasirodė gardi.

— Maksas yra siaubingas literatūros snobas, — pasakė ji. — Ir didelis narcizas. Bet su juo visai smagu leisti laiką.

— Siuzei tikriausiai irgi taip atrodo.

— Jai gerai.

Karena pritildė balsą:

— Nors ji keistoka... Paprašė manęs paskaityti kelis puslapius. Supranti, esu pasaulietiška moteris, pati parašau smarkesnių dalykėlių, bet jos rašliava sutrikdė. Pora terlioja vienas kitą gyvūnų krauju, naudoja kraują kaip lubrikantą. Dievaži, šlykštu. Ir dar ta klaiki detalė — negyvas kūdikis šaldiklyje, — ji nusipurė.

— Oho.

— O dėl mūsų literato, girdėjau, kaip vieną dieną kalbėjosi su žmona telefonu. Ginčijosi dėl pinigų: ar turėtų taškyti paskutinius kažkokioje rašytojų slėptuvėje. Man atrodo, jam dabar ne pyragai.

— Bus dar labiau ne pyragai, kai žmona išsiaiškina apie Siuzę, — susiraukiau. — Kai kurie žmonės tiesiog nevertina to, ką turi.

Karena kilstelėjo antakį.

Sumaigiau nuorūką ir priminiau sau, kad šią moterį pažįstu vos valandą.

— Nekreipk į mane dėmesio. Nenoriu pasirodyti linkęs teisti.

— O, aš taip pat. — Ji mostelėjo aplinkui mus. — Ar žinotum, kad prieš šimtą metų čia buvo skalūno kasykla?

— Įdomu.

Ji nusišypsojo.

— Kalbi kaip mano duktė, kai bandau papasakoti jai apie savo jaunystę.

Grižę į vidų praėjome pro uždarytas duris. Karena pastebėjo mano žvilgsnį ir užkibo.

— Čia durys į rūšį, — paaiškino.

Tada pasilenkė ir sukuždėjo apsimestinai išsigandusi:

— Mums ten neleidžiama.

— Taip, Džulija sakė. kažkas dėl nesaugių laiptų.

Karena pasižiūrėjo per petį ir pritildžiusi balsą sušnibždėjo:

— Girdėjau, vienas svečias ten nuklydo, tai Džulija pasiuto ir išmetė jį lauk.

— Tikrai?

— Aha. Ji ūmoka. Ji man patinka, bet nenorėčiau užtraukti jos rūstybės. Na, tai ar pasivaišinsi džinu su manimi?

Pasižiūrėjau į laikrodį. Dar tik ketvirtis po devintos, tačiau man reikia laikytis disciplinos, jeigu viliuosi parašyti tą knygą, todėl palinkėjau Karenai labos nakties ir nuėjau į savo kambarį.

Eidamas koridoriumi stabtelėjau prie antrųjų durų ir pastebėjau, kad jos, priešingai nei kitos, nepažymėtos jokių numerių. Yra 5 kambarys, prie laiptų, tada šios durys ir 6, mano kambarys. Tyloje stovėdamas išgirdau triukšmą iš nepažymėto kambario, tarsi tyliai grojantį radiją. Apsidairęs, ar niekas neat-eina, atsargiai prigludžiau ausį prie dažyto medžio.

Toje patalpoje kažkas dainavo. Moterišku balsu, tyliu ir melodingu. Žodžių negirdėjau, bet priminė vaikišką dainelę, lopšinę ar skaičiuotę.

Man pakeitus padėtį, sugirgždėjo grindų lenta. Staiga daina nutilo, ir aš nuskubėjau į savo kambarį sukaitęs, kad buvau sugautas šnipinėjantis kaip Zosė Smailianosė.

Kitą rytą pabudau anksti, išsimiegojęs taip, kaip jau seniai nemiegojau. Galbūt dėl kaimo oro, gal kad negėriau alkoholio. Nusiprausęs po dušu koridoriaus gale pasukau prie stalo, atsi-
verčiau nešiojamąjį kompiuterį. Paprastai valandą tikrinčiau feisbuką ir tviterį, skaityčiau antraštes, atsakinėčiau į elektroni-
nius skaitytojų laiškus, bet lapą su Wi-Fi slaptažodžiu išmečiau į šiukšliadėžę. Norėjau likti izoliuotas, nepasiekiamas. Jokių so-
cialinių tinklų, jokio pašto, jokio interneto, kol neparašysiu tos
knygos. Jeigu kam nors manęs skubiai prireiks, gali paskambinti.

Aš atsidariau savo rašini į išispoksojau į mirksintį kurso-
rių. Žiūrėjau, ir tiek. Per anksti. Man reikia kofeino.

Nusileidęs laiptais į virtuvę radau kavinuką ir kelis kruasa-
nus ant lėkštės, šalia raštelį: „Vaišinkitės.“ Niekur nebuvo matyti
nei Džulijos, nei kitų svečių, bet sode pastebėjau vyrą. Jis buvo
pradėjęs septintąją dešimtį, garbanotais, pražilusiais plaukais
ir raudonais skruostais. Krapštėsi prie žoliapjovės, gramdė pri-
džiūvusios žolės kuokštus nuo mentės ir purtė galvą.

Vyras pakėlė akis ir pamatė mane, stebintį pro langą. Kils-
telėjo ranką sveikindamasis, tada parodė į puodelį mano ran-
koje ir mirkstelėjo.

Nenorėjau liūdinti vietinių, todėl pripyliau kavos į kitą
puodelį ir išnešiau jam.

— Į sveikatą, — pasakė jis. — Kaip suprantu, esate vienas
iš Džulijos rašytojų?

— Ko gera, taip. Aš — Lukas.

Jis ištiesė ranką.

— Rodris Volesas. — Kryptelėjo galvą į namą. — Džuli-
ja — miela mergina. Tikiuosi, jai pasiseks su šia rašytojų pasto-
ge po visko, ką iškentė.

— Ką iškentė?

— Jūs nežinote? Na, ne man jums pasakoti.

Jau ketinau eiti, bet prisiminiau vakar girdėtą dainavimą.

— Ar čia yra vaikų? — paklausiau. — Mergaičių?

Sodininko veidas apsiniaukė.

— Kodėl klausiate?

— Svarstau, kam skirtos sodo sūpynės, tik tiek.

Jis atsisuko pasižiūrėti. Dabar, dienos šviesoje mačiau, kokios jos surūdijusios. Kaip akivaizdžiai seniai nenaudotos.

— Tą daiktą reikia išgabenti į lauzą, — pasakė Rodris nusiukdamas, aiškiai parodydamas, kad pokalbis baigtas.

Pavalgiau pusryčius ir žinojau, kad reikia eiti į kambarį, prisiversti rašyti, bet nejutau jokie įkvėpimo. Atkeliavau čia atkurti ryšio su vieta, kurioje augau? Lauke — giedra ir šviesi diena. Eisiu pasivaikščioti. Tai tikrai padės.

Patraukiau keliuku iš sodybos į pagrindinį kelią, mečiau virš galvos monetą ir pasukau kairėn. Buvo vėsu, nors ir švietė saulė, todėl susikišau rankas į striukės kišenes ir užsimaukšlinau gobtuvą, gerai nežiūrėdamas, kur einu. Traukiau per lauką į tolumoje dunksantį mišką. Snieguolės, pirmosios pavasario pranašės, lindo iš žemės. Medžiuose čiulbėjo paukščiai. Čia toliau ramybė.

Tai kodėl man taip neramu?

Kai įžengiau į mišką, pro mane praėjo moteris su spanieliumi ant pavadėlio. Šuns vaizdas išjudino atsiminimą, kurį norėjau pamiršti, apsikeisdamas su moterimi pasisveikinimu.

Ėjau kokią valandą, nesekdamas kur, pamiršęs mintyse barstyti trupinėlius už savęs. Takas buvo patišęs, kvailai jaučiausi avėdamas drobiniais bateliais, bet buvau pasiryžęs nesusstoti. Paskendau mintyse. Tačiau mažiau ne apie knygą, kurią turėjau rašyti. Galvojau apie Priją.

Mes susipažinome dvidešimtmečiai. Neseniai klausiau radijo, ir didžėjus užsiminė, kad artėja dvidešimties *Radiohead* albumo „OK Computer“ gimtadienis. Man apsisuko galva, negalėjau patikėti, kad jau prabėgo du dešimtmečiai, kai su Prija nusipirkome tą albumą. Mes visą laiką jo klausydavome kartu. Kai dainą „Karma Police“ išgirdavau per radiją, aš jį išjungdavau. Pernelyg skaudėjo.

Tuo laiku dirbau biure, o Prija — artimiausiame knygyne. Dažnai ten lankydavausi, buvau vienas geriausių jų pirkėjų, su Prija pasišnekėdavome. Ji buvo graži, protinga ir panašiai. Linksma, jausminga ir išmintinga. Nuotaikinga, beprotiška ir nerami. Turėjo blizgančius juodus plaukus ir apgamėlių, per kuriuos mėgau vedžioti pirštu, kai gulėdavome lovoje.

Sakiau jai, kad būsiu rašytojas, ir tuo metu, kai pradėjome susitikinėti, kai apsigyvenome kartu, tais pirmaisiais metais ji rėmė mane ir drąsino. Man gavus pirmosios knygos kontraktą, Prija buvo ne mažiau, gal net labiau susijaudinusi nei aš. Ji pasakė, kad visai nesvarbu, jog mano knyga nepakerėjo viso pasaulio. Patarė man, kalbėjo, kaip svarbu rinkti auditoriją — po vieną skaitytoją, po vieną knygą. Ramino, kai pirmasis leidėjas manęs atsisakė. Ir vėl šventė, kai gavau naują sutartį, nors ir menką. Skatino tęsti.

Jeigu ne Prija, būčiau pasidavęs. Vieną dieną ji galės didžiuotis, parodysiu jai, kad jos tikėjimas atsipirko. Kiek kartų įsivaizdavau, kaip paskambinu ir pasakau gerą žinią. Knygynas, kuriame Prija dirbo, bankrutavo, ji įsidarbino biure, dirbo nenkenčiamą darbą apsupta žmonių, su kuriais neturėjo nieko bendra. Todėl aš išgelbėsiu ją, išgelbėsiu mus.

Bet kai tai nutiko, buvo per vėlu. Jos jau nebebuvo.

Aš kluptelėjau ant kelio, ir adrenalino šūvis išvedė iš proto duobės, kurioje bejėgiškai graibiau sienas. Apsidairiau. Atsidūriau miško laukymėje, į priekį vedė vienas takas, už manęs buvo

kiti trys. Net neįsivaizdavau, kuriuo atėjau. Paieškojau pėdsakų, bet kadangi daugiausia žengiau tako kraštu per žolę, kad išvengčiau balų ant tako, nieko neradau.

Pasiklydau. Išsitraukiau telefoną vildamasis sužinoti savo buvimo vietą „Maps“ programėlėje, bet telefonas negaudė signalo. Bandžiau apsispręsti, kaip elgtis: pasukti ton pusėn, iš kur atėjau, ar traukti į priekį. Gerai įsiklausęs pagalvojau, kad toluomoje girdžiu automobilių eismą. Nutariau keliauti tolyn.

Praėjau užakusį tvenkinį, virš kurio sukosi mašalai. Ant šakos kabojo šuns išmatų maišelis. Neturėčiau būti toli nuo civilizacijos. Traukiau pirmyn, medžiai praretėjo, takas pasidarė dar klampesnis. Po kelių minučių atsidūriau didelėje laukymėje, peraugusios, pageltusios žolės lauke. Tos iš visų pusių medžių apsuptos pievos viduryje stovėjo apleista akmeninė trobelė. Priėjau arčiau. Langai išdaužyti, medinės lauko durys sutrūnijusios. Patraukiau už jų ir dirstelėjau vidun. Išsiveržė bjaurus užsistovėjęs tvaikas. Grindys užverstos senomis šiukšlėmis, bet šiaip trobelė buvo tuščia. Įėjau stengdamasis nekvėpuoti pro nosį.

Tarp šiukšlių — surūdijusių skardinių, sumaigyčių cigarečių pakelių ir pornografinių žurnalų užsiraičiusiais puslapiais gulėjo kažkas gauruota. Iš pradžių palaikiau negyva žiurke, bet įsižiūrėjęs atidžiau supratau, kad ten minkštas žaisliukas. Atrodė senas ir suvargęs, sulipęs, šlapias kailis buvo apipelijęs. Stiklinės akelės spoksojo taip, kad nususukau.

Uždariau duris. Apėmė nuojauta, kad mane čia atvedė likimas, nes staiga pajutau įkvėpimą ir norą grįžti prie stalo. Impulsą, kurio labai seniai nejaučiau.

Bet vis tiek nežinojau, kur esąs. Iš dešinės girdėjau automobilius, dar arčiau nei anksčiau. Pasukau ton pusėn ir, įveikęs dar vieną miško atkarpą, radau kelią. Negrįstą, tiesiog nušienautą proskyną, pribarstytą lauko gėlių. Buvau visiškai įsitikinęs, kad

rašytojų pastogė yra vakaruose, todėl nuėjau ten, laikydamasis proskynos.

Po penkių minučių išgirdau už savęs automobilį. Atsisukęs pamačiau taksi. Lyg dievų atsiųstą karietą. Pamojavau, taksi sustojo.

Vairuotojas nuleido langą.

— Pavėžėti?

Mašinoje buvo šilta, kvepėjo oro gaivikliu, tas cheminis aromatas po apleistos trobelės smarvės atnešė palengvėjimą.

— Ką jūs čia veikiate? — paklausė vairuotojas, kalbantis stipriu vališku akcentu.

Jis buvo maždaug mano metų, praretėjusiais rudais plaukais. Pasakiau, kad išėjau pasivaikščioti ir paklydau.

Vyras nusijuokė.

— Dažnai pasitaiko. Šios girios klaidžios. Viskas atrodo vienoda, ypač jeigu ne vietinis.

— Aš iš šių kraštų, — atsakiau. — Čia gimęs.

— Sugrįžote aplankyti giminaičių, a?

— Ne, apsistojuoju Nyt Brene. Rašytojų pastogėje. Ar žinote, kur ji?

— O, aišku, kad žinau.

Mes pajudėjome. Jis vairavo laikydamas vairą viena ranka apačioje ir vis dirščiojo į mane per petį. Norėjau pasakyti jam, kad žiūrėtų į kelią.

— Jūs rašytojas, — kalbėjo taksistas. — Kokias knygas rašote?

— Siaubo romanus.

— O, tikrai? Tai dabar renkate medžiagą? Giriose?

— Panašiai.

Pravažiavome pakeleje tįsantį suvėžintą barsuką.

— Mano tėtis amžinai įkišęs nosį į knygą, — pasakė jis. — Tačiau aš skaitymo geno nepaveldėjau. Tėtis nuolat dėl to priekaištauja. Gal turėčiau perskaityti jūsų. Man patinka siaubo filmai. Kuo daugiau kraujo, tuo geriau.

— Atsiųsiu jums vieną, — pažadėjau, — bet tik jeigu pažadate ją perskaityti.

— Jėga. Man patinka.

Pravažiavome dar vieną suvažinėtą gyvūną, ši kartą triušį.

— Vadinasi, gyvenate pas Džuliją Marš? Stebėjau, kad ji liko čia po to, kas nutiko.

— Ką norite pasakyti?

Jis pasižiūrėjo į mane galinio vaizdo veidrodėlyje.

— A, jūs nežinote? Kadaisė tai buvo didelė naujiena.

Laukiau.

— Jos vyras... Jis nuskendo Di upėje. Maiklas. Mielas vyrukas.

— O, Dieve. — Nenuostabu, kad Džulija atrodo tokia nerami. — Kada tai nutiko?

Jis pagalvojo.

— Prieš dvejus metus? Siaubingas dalykas. Bet tai dar ne baisiausia dalis.

Taksistas nutilo norėdamas, kad paklauscčiau.

— O kas baisiausia?

— Jos mergytė. Ji *pradingo*.

Spoksojau į ją nesuprasdamas.

— Kalbėjo, kad nuskendo kaip ir tėvas, bet kūnelio taip ir nerado. Policija čia ilgai šliaužiojo. Narai ir visa kita. Siaubinga. Visas miestelis ėjo jos ieškoti. Kalbėjo, kad greičiausiai nunešė srovė iki pat Balos.

Di upė įteka į tą ežerą.

— Štai ir atvažiavome, — pasakė vairuotojas.

Pakėliau galvą sutrikęs, tikėjausi atsidurti Balos pakrantėje. Bet ne, mes buvome prie keliuko, kuris vedė iki Nyt Breno.

— Galiu čia išleisti, ar norit, kad nuvežčiau iki paradinių durų?

— Bus gerai čia.

Išlipau, suradau pinigineje dešimties svarų kupiūrą ir pasakiau, kad gražą gali pasilikti, nes išgelbėjo mane nuo ilgo kelio namo.

Jis linktelėjo dėkodamas ir padavė savo vizitinę. „Olis Džounsas, taksi ir vairuotojo paslaugos. Trumpalaikis ar ilgalaikis vežimas.“

Jau ketinau suktis ir eiti, bet Olis tarė:

— Kai kurie žmonės kalba, kad tas namas prakeiktas.

— Ką?

— Prietaringi prasimanymai. Viskas dėl našlės.

— Ką?

Našlės? Ar jis kalba apie Džuliją?

— Pamirškite, ką sakiau. Tik daug nesąmonių. — Taksistas užvedė variklį. — Nors nustebsite, kiek daug čionykščių žmonių tiki nesąmonėmis.

Pažadą nelįsti į internetą sulaužiau, vos tik grįžau į savo kambarį. Išsitraukiau iš šiukšlių dėžės slaptažodį, įlindau į „Google“ ir ėmiau ieškoti „Džulija Marš upė Di“. Ir štai 2015 metų sausio 8 dienos straipsnis.

Po Naujųjų metų tragedijos mergaitė vis dar nesurasta

Šiaurės Velso policija atšaukė Naujųjų metų dieną manomai paskenusios aštuonmetės Lilės Marš paiešką Di upėje ir Balos ežere.

Sausio 1-osios vidurdienį Lilė su tėvais vaikštinėjo upės pakrante ties Bedmoru Denbigšyre. Jos tėvas, Maiklas Maršas (42), nusken-do, bandydamas išgelbėti dukterį.

Pasak Šiaurės Velso policijos, Lilė nubėgusi į priekį ir dingusi iš akių. Kai tėvai pasivijo, žaislinis jos katinėlis plaukė upe. Tai paskatino tėvą šokti gelbėti vaiko. Mergaitės motina, Džulija (40), iškvietė gelbėjimo tarnybas, šios ir ištraukė vyro kūną iš vandens. Tačiau Lilės kūno tarnybos nerado.

Operacijoje dalyvavo policijos nariai, ugniagesiai ir gelbėjimo komandos. Po nuodugnaus upės ir keturių mylių ilgio Balos ežero patikrinimo gelbėjimo tarnybų veikla buvo sustabdyta.

Šiaurės Velso policijos spaudos atstovas kalbėjo: „Paieška sustabdyta vakar, tačiau aplinkybės toliau tiriamos.“

Maiklas Maršas buvo IT vadybininkas, neseniai su šeima persikraustęs iš Mančesterio į šiuos kraštus. Lilė lankė vietos Šv. Petro pradžios mokyklą. Jos mokytoja Ana Rouland teigia: „Šis nelai-

mingas atsitikimas šokiravo visą bendruomenę, mes toliau meldžiamės už Lilę.“

Ponas Maršas laidojamas šiandien.

Vargšė, vargšė Džulija. Prisimenu, kaip ji šaukė: „Ne šitos!“ Tikriausiai tas miegamasis be numerio šalia manojo kambario priklausė Lilei. Sudrebėjau, paskui kai ką supratau. Džulija yra dingusio vaiko motina. O jeigu ji sužinos, apie ką „Saldumynai“? Ar išgūrės mane lauk?

Nebe pirmą kartą gyvenime pasijutau taip, lyg būčiau įsmukęs į savo pasakojimų tamsą, nes upė vaidino svarbų vaidmenį ir mano romane „Saldumynai“. Ta upė vogė iš tėvų vaikus.

Mano romane aukas pasigrobdavo antgamtiška būtybė, gariose gyvenanti ir vaikų sielomis mintanti pabaisa. Iš čia ir knygos pavadinimas: anot pabaisos, sielų skonis — kaip cukruotų vaisių ar saldainių. Rydama sielas ji kužda: „Sssssaldumyyynai.“

Upė teka per girias, vienoje scenoje pabaisa nusitempia mažą mergaitę į vandenį. Pagrindinė knygos veikėja yra policininkė, tirianti, kur dingę pustuzinis vaikų iš mažo miestelio Anglijos glūdumoje. Galiausiai ji nueina prie upės ir iškeičia savo sielą į tų vaikų, kad jas paleistų į dangų. „Karti“, — skundžiasi pabaisa, ją uždusindama. Bet dėl to, kad detektyvė atiduoda savo gyvybę, tų vaikų likimas taip ir lieka paslaptis.

Tokios knygos Džulija tikrai nenorėtų prie savo lovos.

Prisiverčiau nebegalvoti apie Lilę Marš ir kelias valandas vysčiau idėją, kuri kilo aptikus griūvančią trobelę girioje. Kai išėjau pakvėpuoti oru, nustebau pamatęs, kad jau penkios popiet. Seniai nebuvo taip įsitraukęs į kūrybą ir jaučiausi puikiai.

Neilgai trukus į mano duris pasibeldė. Ten buvo Karena.

— Mes traukiam į smuklę. Nori prisijungti?

Prisijungiau.

„Kalkakasių rankos“ stovėjo prie pagrindinio kelio į Beldmorą. Tvarkinga senoviška velsietiška smuklė su smagiai pleškančiu židiniu, pasagomis nukabinėtomis sienomis ir daug tikro pilstomo elio.

— Statau po pirmą, — pasakiau.

Prie baro rymojo pora senių, dar du vaikinai kampe mėtė strėlytes. Jie dirstelėjo į mus įeinančius, bet iškart prarado susidomėjimą. Spėjau, kad buvo pratę prie užsukančių rašytojų. Kol laukiau užsakymo, ėmiau dairytis ir pastebėjau šiurpų paveikslą, vaizduojantį raudonai vilkinčią moterį tarp tamsių dygliuotų medžių. Moters veidas slėpėsi šešėliuose, bet ji tiesė kaulėtą ranką, lyg kviesdama žiūrovą ateiti. Drobė privertė mane sudrebėti.

Nupirkau gėrimus, susėdome aplink stalą su Karena, Maksu ir Siuze. Karena buvo linksma, kaip ir anksčiau, bet Maksas ir Siuzė vos galėjo žiūrėti vienas į kitą. Meilužiai susipyko? Maksas greitai išmaukė alaus pintą ir paskelbė, kad eina žaisti kvizo automatu. Žiūrėjau, kaip jis maigo mygtukus ir tyliai keikiasi.

— Kas jam įgėlė? — paklausė Karena. — Prarado porą tvertio sekėjų?

Replika prajuokino Siuzę. Supratau, kad ji labai jauna. Gal kokių dvidešimt trejų? Beveik negalėjau prisiminti savęs tokio amžiaus. Atrodė, tuo metu galvojau, jog apie pasaulį žinau viską, ir kartu trūko pasitikėjimo savimi.

— Nieko, — atsakė dirstelėjusi į mane Siuzė.

Karena pastebėjo tą žvilgsnį.

— Ar nori, kad ir Lukas pasitrauktų prie aparato? Kad galėtume pasikalbėti kaip mergaitės?

Siuzė spoksojo į savo vyno taurę.

— Ne. Viskas gerai, bet turite abu pažadėti, kad nieko nesakysite. Sutarta?

Mes pažadėjome.

— Žinau, jūs tikriausiai manote, jog tarp manęs su Maksu kažkas vyksta, bet taip nėra. Jis vedęs... niekada taip nepasielgčiau su kita moterimi. Negaliu pakęsti apgaulinėjantių žmonių. Mano mama taip pasielgė su tėčiu ir vos nesugriovė šeimos. Tai pasibjaurėtina.

— Aš tikiu tavimi, — atsakė Karena.

— Be to, Maksas man nepatinka. Jis per...

— Daug pasikėlęs? — pasiūlė Karena.

— Ne. Per žemas.

Karena nusijuokė.

— Bet jis padėjo man rašyti knygą, davė daugybę patarimų. Na, buvo daug patronizavimo, tačiau jis man padėjo. Aš vis kartojau, kokia esu dėkinga. Ir man atrodo... na, man atrodo, jis susidarė klaidingą įspūdį.

— Ar tas šmikis kabinėjosi prie tavęs? — paklausė Karena.

Siuzė nurijo didelį vyno gurkšnį ir pasižiūrėjo į Maksą. Baras darėsi vis triukšmingesnis, kai po darbo prisirinko daugiau lankytojų, kvizų aparatas gurguliavo ir pypsėjo kaip išprotėjęs robotas. Maksas negalėjo mūsų nugirsti.

— Vakar vakare, po vakarienės, nuėjome į kambarį tiesiog pasikalbėti. Aptarinėjome sekso sceną, kurią tuo metu aprašinėjau.

— Suprantu, — kilstelėjo antakį Karena.

— Maksas dėl jos buvo labai entuziastingai nusiteikęs. Jis vis pasakojo, kad seksas yra primityviausia patirtis, kokią gali turėti žmogus, bet tai padeda atskleisti veikėjo vidų... — ji atsikrenkštė. — Supratau, kad jis, hm, šiek tiek per daug susijaudino, todėl pasakiau esanti pavargusi ir noriu eiti miegoti.

— Ar tada jis prikibo?

— Ne. Visai ne. Jis palinkėjo labos nakties ir išėjo. Aš atsigulčiau ir dar kurį laiką paskaičiusi užmigau.

— Gerai.

Karena suraukė kaktą ir pasižiūrėjo į mane. Truktelėjau pečiais.

Siuzė baigė savo vyną. Laikė paėmusi taurę už kojelės ir sukiojo tarp pirštų.

— Pabudau po valandos ar dviejų. kažkas veržėsi į mano kambarį.

Karena ištempė ausis.

— Durys sugirgždėjo, o aš ir taip jautriai miegu, todėl garsas mane pažadino. Pašokau lovoje ir paklausiau: „Kas čia?“ Durys iškart užsivėrė, išgirdau koridoriumi tolstančius žingsnius. Aš ne... aš nebegalėjau užmigti.

— Tai manai, kad ten buvo Maksas? — paklausiau.

Ji linktelėjo.

— Turėtų būti jis. Na, jeigu ne vienas iš jūsų.

— Tikrai ne aš, — atsakiau.

— Ir ne aš, — patikino Karena. — Neatrodo, kad ir Džulija taip elgtųsi. Man gana akivaizdu, kas tai buvo. Maksas, įkaitęs ir susijaudinęs po sekso scenos aptarimo, norėjo „atskleisti savo vidų.“

Siuzė susiraukė.

— Nereikia.

— Ir kaip tas niekšelis pasiteisino? — paklausė Karena.

Kitoje baro pusėje Maksas vis dar maigė automato mygtukus. Atrodė šiek tiek linksmesnis, lyg laimėtų. Aplinkui jį susirinko būrelis.

— Aš jo nekláusiau. Man per daug gėda. Bet pasakiau, kad šiandien nereikės jo pagalbos, nes noriu dirbti pati. Nuo to laiko elgiasi su manimi šaltai. Prašau, nieko jam nesakykite. Šiandien būtinai užsirakinsiu duris. Ir jis iš tiesų nieko nepadarė.

— Hmm, — numykė Karena.

— Man jo net šiek tiek gaila, — tęsė Siuzė. — Atrodo, turi

problemų šeimoje. — Panašiai vakar kalbėjo ir Karena. — Ir paskutinei jo knygai nelabai sekasi.

— Tai ne pretekstas bandyti įsmukti į jaunos moters kambarį, — piktai nudelbė rašytoją Karena.

Maksas nieko neįtarė.

— O, Dieve, gailiuosi papasakojusi, — tarė Siuzė. — Prašau, nekalbėkite su juo apie tai. — Ji pakilo. — Man reikia dar išgerti.

Mergina nuėjo prie baro, o aš paklausiau Karenos:

— Ar su juo pasikalbėsi?

— Nežinau. O jeigu Siuzė nebūtų pabudusi? Ką jis būtų daręs? Lindęs pas ją į lovą? Išprieivartavęs? Pasakęs, kad jei gražiai elgsis, padės padaryti karjerą? — Karena dar labiau pritildė balsą: — Aš pasistengsiu jį stebėti, tai jau tikrai.

Kol grįžome į pastogę, sutemo. Džulija stovėjo priešais namą ir barškino sidabrinį dubenėlį.

— Česni! — šaukė ji. — Česni!

— Katinas gastroliuoja? — paklausiau.

Norėjau į tualetą, tad buvau aplenkęs kitus, kurie tik įpusėjo keliuką.

Džulija atsiduso.

— Jis amžinai taip. Dingsta kelioms valandoms, kartais visai dienai. Man net bloga nuo nerimo.

Nenustebino moters nerimas, nes jau žinojau, ką ji patyrė. Įdomu, ar Česnis buvo Lilės augintinis. Praradus Maiklą ir Lilę, Česnis buvo vienintelis likęs ryšys su šeima. Katinas ir namas, kuriame jie gyveno.

Džulija laikė akinius rankoje. Užsidėjo juos, vėl nusiėmė.

— Atrodo, aplinkui yra ką patyrinėti, — pasakiau. — Daug pelių pamedžioti.

— Taip. Tik jis visad buvo storas, tingus, senas katinas. Niekada neatneša pelių ar paukštelių. Net neįsivaizduoju, kur jis dingsta.

Kai pasirodė kiti rašytojai, Džulija padėjo dubenėlį ant žemės.

— Bet jis sugrįš, — pasakė. — Visad sugrįžta.

Moteris pažiūrėjo į juodą horizontą. Galėjau skaityti jos mintis. Katinas visad sugrįžta, bet ji iškeistų tūkstantį jo sugrįžimų į vieną dukters žvilgsnį. Ar pasakyti, kad viską žinau? Vos neprasitariau, bet ji nusisuko nespėjus man prasižioti, ir ta aki-
mirka ištirpo tamsoje.